

sig saaledes, at hvis Prisen fra Krigspris, regnet efter Prisen i Norge, skulde nedbringes med 10 Øre pr. Pund, vil Statens Udgift blive 22,360,000 Kr. Et tilsvarende Beløb vilde Staten komme til at ofre for at faa Margarinepriserne ned fra Krigspriser til overkommelige Priser. Margarinepriserne retter sig jo under normale Forhold noget efter Smørpriserne. Er Smørpriserne høje, kan Margarinefabrikerne tage en højere Pris for deres Margarine. Nu er Smørpriserne meget høje, men jeg tør dog ikke regne med, at Margarinepriserne, hvis der ikke havde været regulerende Foranstaltninger, var gaaet i Vejret i samme Forhold som Smørret, men regner blot med en Forhøjelse af 25 Øre pr. Pund. Forbruget var i 1913 88,4 Mill. Pund; en Nedsættelse fra Krigspris med 25 Øre pr. Pund vilde da for Staten beløbe sig til 22,100,000 Kr.

Det viser sig altsaa, at hvis vi havde Krigspriser, og Staten skulde bringe Prisen paa de Livsfornødenheder, jeg her har nævnt, ned til overkommelige Beløb, vilde der være at udrede til Rugbrød 30,7 Mill. Kr., til Hvedebrød og Mel 30,7 Mill., til Svinekød 20,5 Mill., til Sukker 22,4 Mill. og til Margarine 22,1 Mill., i alt 126,4 Mill. Kr. Jeg vil nok spørge ærede Medlemmer, om de mener, det vilde være muligt for en Finansminister at stille Forslag om en ekstra Skat paa 126,4 Mill. Kr., og det var nødvendigt, hvis den Politik skulde følges, at man skulde have Lov til at sælge Varen til Krigspriser, og saa skulde man lindre Nøden her i Landet ved, at Stat og Kommune købte Varen til disse Krigspriser og solgte den til en Underpris. Det vilde simpelthen være ugørligt. Ingen Finansminister kunde operere saaledes, at det blev muligt. Det er ogsaa muligt, at Forholdene vilde arte sig saaledes, at denne Operation ikke skulde foretages for en enkelt Gang, men Aar efter Aar i længere Tid. Ingen ved jo, hvorledes Fremtiden bliver. Ingen kan vide noget om, hvorvidt Højkonjunkturerne vil holde sig et Aar eller to udover den Tid, vi allerede har haft Højkonjunktur. Og saa er her dog kun Tale om de allervigtigste Livsfornødenheder. Mangfoldige andre Ting er ogsaa steget i Pris, og som Følge deraf er det yderligere vanskeligt for Arbejderbefolkningen at faa deres smaa Indtægter til at slaa til. Regeringens regulerende Foranstaltninger og hele Systemet med at trykke Priserne ned har bevirket, at Priserne paa Petroleum, Fodtøj og andre Livsfornøden-

heder er lavere, end de faktisk vilde have været, hvis vi havde haft Krigspriser.

Nu har man agiteret overfor Husmændene med den Begrundelse, at Regeringens Foranstaltninger navnlig kom Husmændene til Skade; Godsejernes og Bøndernes Repræsentanter har skubbet Husmændene foran sig, de skulde danne en Slags Skjoldborg for det store Landbrug i den Agitation, der er blevet rettet imod Regeringsforanstaltningerne. Man har søgt at bilde Husmændene ind, at det var dem, der maatte lide under Regeringens Maksimalforanstaltninger, medens Forholdet rettelig beset er det, at vore Husmandsbrug i det hele taget slet ikke kunde have været opretholdt, hvis vi havde haft Krigspriser. De trufne Foranstaltninger har først og fremmest været til Nytte for Husmandstanden, for det mindre Landbrug. I Fjor stod det mindre Landbrugs Eksistens praktisk talt paa Spil. Husmændene havde i Fjor daarlige Tider, de kunde ikke producere paa Grund af de høje Sædpriser, og det store Landbrug fik glimrende Priser og kunde sælge sine Varer til høje Priser. Man kan meget let gøre op, at Husmændene har tjent betydelige Beløb ved Maksimalprisforanstaltningerne, naar man tager Foranstaltningerne som en Helhed, saaledes som de skal ses. En overvejende Part af de danske Husmænd avler ikke den Rug, de har Brug for til Brød. Forbruget pr. Individ her i Landet er 160 Pund pr. Aar. Regnestykket er da meget nemt at opgøre. En Husmandsfamilie paa 5 Personer vil ved en Nedsættelse af Rugbrødsprisen fra 110 Øre med 3 Øre pr. Pund have en Gevinst ved Regeringens Maksimalprisforanstaltning af ikke mindre end 24 Kr. om Aaret. Det er et ganske simpelt Regnestykke, som enhver kan eftergaa, og jeg hævder, at det er rigtigt. Vi har ogsaa Rede paa, hvor meget der bruges pr. Husmandsfamilie af Hvedebrød og Hvedemel. Man behøver blot at slaa op i de Husholdningsregnskaber, der er offentliggjorte i 1909, og som viser, at en Husmandsfamilie paa gennemsnitlig 4,6 Personer brugte af Hvedebrød og Hvedemel for 85 Kr. i et Aar. Regner man nu med, at Krigsprisen kun vilde have forhøjet Beløbet med 20 pCt., bliver der en Besparelse for en saadan Husmandsfamilie ved Reguleringsforanstaltningerne af 17,25 Kr. Jeg er for øvrigt ikke i Tvivl om, at Beløbet er større, men regner man kun med dette Beløb, som man absolut kan